

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

**Sprawozdanie z Programu Wspierania Rodziny
i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Sopocie na lata
2018-2020**

za rok 2019 r.

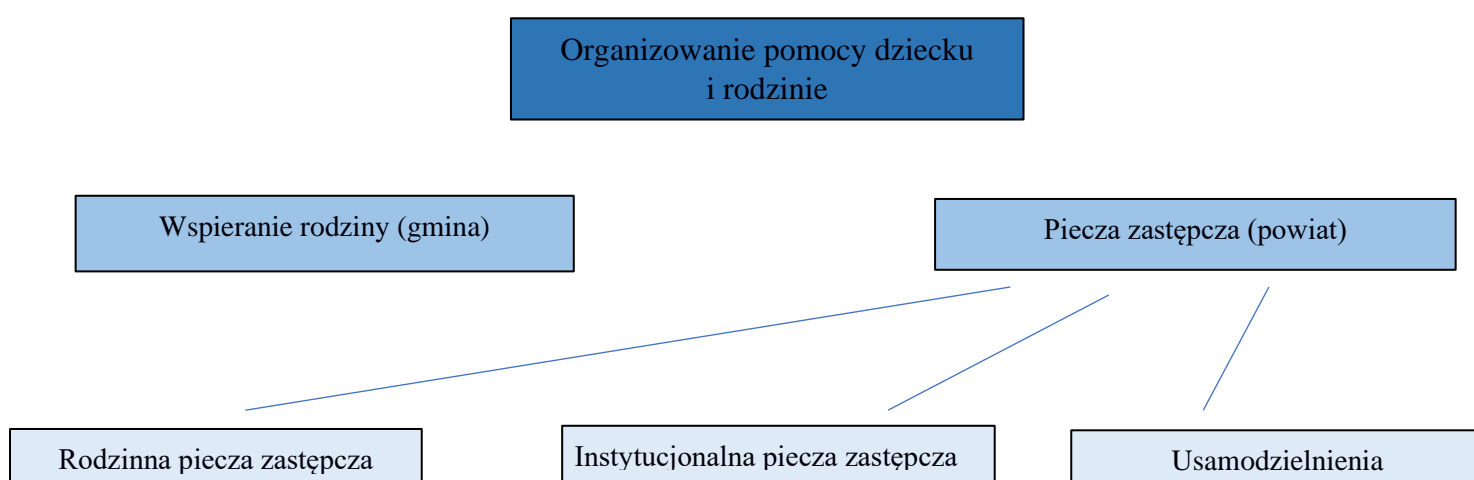
Sopot 2020

Wstęp

Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Sopocie na lata 2018-2020 został przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/512/2018 Rady Miasta Sopotu z dnia 26 marca 2018 r. Program opracowano w oparciu o założenia ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

Art. 176 ust. 1 – „opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”

Art. 180 ust. 1 – „opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych”

Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej oraz zawiera cele w zakresie wspierania rodziny w jej opiekuńczo-wychowawczej roli względem dzieci i w zakresie rozwoju rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

I. Program wspierania rodziny w Sopocie na lata 2018-2020.

Głównym celem programu Wspierania Rodziny jest skuteczne wspieranie rodzin w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczej i zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, a także praca z rodzicami biologicznymi dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej, ukierunkowana na powrót dzieci do rodziny biologicznej.

Cel główny jest realizowany poprzez cele szczegółowe:

- Edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- Rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie.
- Zapewnianie dzieciom z terenu Sopotu opieki, która gwarantowałaby zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki prawidłowego rozwoju.
- Prowadzenie w placówkach oświatowych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Sopotu.
- Prowadzenie działań zmierzających do wzmocnienia rodzin i ograniczenia wykluczenia społecznego.
- Doskonalenie kadr pracujących z rodzinami wymagającymi wsparcia.

MOPS w Sopocie wypełniał zadania gminy, wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizując założenia programu. Wsparcie rodzin odbywa się przede wszystkim poprzez pogłębioną pracę socjalną, pracę asystenta rodziny w środowisku, poradnictwo specjalistyczne, organizowanie dzieciom opieki w placówkach wsparcia dziennego, tworzenie i prowadzenie grup wsparcia, zespoły interdyscyplinarne, aktywizację społeczno-zawodową, a także organizowanie spotkań, zajęć i wydarzeń na rzecz rodzin.

Cel szczegółowy 1:

Edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W 2019 r. MOPS w Sopocie (w tym Punkt Interwencji Kryzysowej) wraz z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sopocie oraz Punktem Diagnostyczno-Konsultacyjnym oraz w ramach placówek wsparcia dziennego zapewniały możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego: rodzinnego, prawnego oraz pedagogicznego. W roku sprawozdawczym skorzystało:

- z poradnictwa rodzinnego: 203 osoby,,
- z poradnictwa prawnego: 117 osób,
- z poradnictwa psychologicznego: 147 osób.

Program Wspierania Rodziny zakłada rozpoznawanie oraz profesjonalną ocenę zagrożeń dobra dziecka oraz wzmacnianie roli i funkcji rodziny; pomocą w ramach tego zadania objęto 883 rodziny.

Kontynuowano również spotkania w ramach programu „Szkola dla Rodziców”. Celem programu było wspieranie rodziców w procesie wychowywania i towarzyszenia w rozwoju dzieci przez rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, rozwijanie praktycznych umiejętności budowania prawidłowych relacji z dziećmi. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu, w stałym terminie, w zamkniętej grupie i były prowadzone przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Sopocie. Z programu skorzystało 50 rodzin, odbyło się 550 spotkań. Wsparcie rodzin obejmowało również działania przeciwdziałające przemocy w rodzinie, którymi objęto 53 rodziny.

Cel szczegółowy 2:

Rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie.

W roku sprawozdawczym MOPS w Sopocie wraz z organizacjami pozarządowymi tworzył i prowadził grupy wsparcia i grupy edukacyjne, które miały na celu podniesienie kompetencji wychowawczych i opiekuńczych rodzin dysfunkcyjnych. Utworzono 4 grupy wsparcia, z których skorzystało 40 osób podczas 17 spotkań. Były to m.in. grupy wsparcia w formie warsztatów edukacyjnych: decoupage oraz kulinarne, a także grupa wsparcia psychologicznego w szkole. Organizowano również zajęcia i imprezy okolicznościowe dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia, z których skorzystały 1224 osoby oraz festyny, eventy wzmacniające rodziny z dziećmi w pielęgnowaniu więzi rodzinnych (wzięło udział 3888 osób) takie jak: zajęcia organizowane przez placówki oświatowe, w tym przez Szkoły Podstawowe, Licea Ogólnokształcące (np.: spotkania rodziców z terapeutą uzależnień czy policjantką z KMP w Sopocie) oraz eventy organizowane przez MOPS w Sopocie jak Integracyjny Festyn Rodzinny czy Forum dla Rodziny.

Inne ponadstandardowe działania, realizowane na rzecz rodzin w 2019 r.:

- **Integracyjny Festyn Rodzinny** - to cykliczna impreza organizowana w czerwcu każdego roku dla rodzin i mieszkańców Sopotu przez Sekcję ds. Rodzin Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie. Festyn organizowany jest terenie Centrum Integracji Społecznej w Sopocie ul. Młyńska 11. Z uwagi na fakt, że wstęp na Festyn jest bezpłatny i ogólnodostępny, impreza cieszy się sporym zainteresowaniem, a zapewnione atrakcje sprzyjają integracji mieszkańców i sopockich rodzin. W trakcie festynu mieszkańcy mieli możliwość wysłuchania koncertu muzyki autorskiej, poruszania się w rytmach zumby, sprawdzenia swoich możliwości twórczych w trakcie warsztatów organizowanych przez sopockie Grodzisko, a dzieci uczestniczyły w różnych grach i zabawach, miały możliwość poznania wozu strażackiego czy radiowozu i jego wyposażenia. Ważnym elementem Festynu jest fakt, że w pomoc w jego organizacji angażują się również lokalne instytucje czy też przedsiębiorcy - sprzyja to budowaniu lokalnego

zaangażowania na rzecz społeczności i jego integracji, a także ukazaniu ich społecznego charakteru. W wydarzeniu corocznie uczestniczy coraz większa ilość mieszkańców i rodzin. W roku 2019 było to około 100 osób. Wydarzenie od kilku lat ma charakter cykliczny i na stałe zaistniało w świadomości lokalnej społeczności.

- **Forum dla Rodziny** - to innowacyjna forma spotkania z mieszkańcami, a także ze specjalistami pracującymi na co dzień z dziećmi i młodzieżą, które odbyło się w grudniu 2019 r., dzięki współpracy z Sopoteką, dedykowane było mieszkańcom Sopotu oraz specjalistom pracującym z rodzinami, dziećmi i młodzieżą. Celem Forum było podniesienie wiedzy z zakresu wpływu emocji na relacje rodzic - dziecko, ukazanie konsekwencji zachowań niepożądanych u dzieci i nastolatków oraz zwiększenie uwagi na współczesne problemy społeczne dotyczące rodziny. Prelegenci uczestniczący w Forum to specjaliści z zakresu psychiatrii dzieci i młodzieży, pedagogiki czy socjologii. Ważnym elementem forum było również zaangażowanie sopockiej Policji i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sopocie. Innowacyjne Forum dla Rodzin będzie wydarzeniem cyklicznym.
- **Warsztaty edukacyjno-profilaktyczne „Rozpoznawanie i nazywanie uczuć swoich i dziecka. Samoregulacja emocji”** Projekt koordynowany był przez asystenta rodziny i pracowników socjalnych. Warsztat skierowany był do 10-12 osób z rodzin objętych wsparciem Sekcji ds. Rodzin Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie i realizowany na podstawie programu autorskiego obejmującego 2 dwugodzinne spotkania, w których prowadzącą była pedagog Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sopocie. Warsztat miał na celu podniesienie kompetencji z zakresu wpływu emocji na relację rodzic- dziecko. Podczas warsztatów omawiane były zagadnienia związane z emocjami odczuwanymi podczas rozmowy z dzieckiem, powstawaniem emocji i ich rozpoznawaniem oraz możliwości radzenia sobie z trudnymi odczuciami.
- **Warsztaty decoupage i świąteczne** - odbyły się 4 spotkania, w których uczestniczyło 12 osób. Warsztaty twórcze „Kreatywny rodzic” organizowane były przez Sekcję ds. Rodzin Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie, w ramach Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Sopocie na lata 2018-2020”. Projekt koordynowany był przez asystenta rodziny, a działanie skierowane było do rodziców chcących podnieść swoje umiejętności twórczego wyrażania siebie. Zajęcia realizowane były w formie warsztatów, na których wykonywane były ozdoby świąteczne oraz zdobienia przedmiotów metodą decoupage. Rodzice zdobyte umiejętności mogli wykorzystać podczas zabaw ze swoimi dziećmi.

- **Warsztaty/grupa kulinarna** - odbyło się 9 spotkań w których uczestniczyło 8 osób z rodzin objętych wsparciem Sekcji ds. Rodzin. Grupa edukacyjna „Kulinaria” organizowana jest przez Sekcję ds. Rodzin Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie. Projekt koordynowany był przez asystenta rodziny. Zajęcia odbywały się w formie warsztatów dydaktycznych, na których asystent rodziny pokazywał jak urozmaicić domowe posiłki małym nakładem finansowym, nie spędzając w kuchni dużo czasu. Członkowie grupy podczas cyklicznych spotkań raz w miesiącu uczyli się przygotowywania posiłków z wykorzystaniem między innymi produktów otrzymywanych w ramach pomocy żywnościowej oraz wspólnego tworzenia łatwych do wykonania i jednocześnie ciekawych pomysłów kulinarnych.

Cel szczegółowy 3:

Zapewnianie dzieciom z terenu Sopotu opieki, która gwarantowałaby zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki prawidłowego rozwoju.

W 2019 r. z zajęć opiekuńczo-wychowawczych skorzystało 533 dzieci. Zajęcia prowadzone były przez takie placówki oświatowe jak Szkoły Podstawowe czy Liceum Ogólnokształcące. Miały charakter zajęć psychologiczno-pedagogicznych oraz zajęć świetlicowych.

Cel szczegółowy 4:

Prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Sopotu.

W roku sprawozdawczym w placówkach oświatowych prowadzono działania profilaktyczne, przeciwdziałające zachowaniom ryzykownym i kształtujące wrażliwość społeczną – 55 spotkań. Były to m.in. warsztaty pt. „Krótko o przemoc” skierowane do uczniów klas VII i VIII sopotkich szkół podstawowych - pracownik socjalny Sekcji ds. Rodzin wspólnie z psychologiem Działu Pracy Socjalnej brali udział w 22 spotkaniach w szkołach. W sopotkich szkołach odbyły się również spotkania uczniów z pracownikami Działu Pomocy Seniorom i Osobom Niepełnosprawnym oraz Sekcji ds. Osób Bezdomnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie dotyczące m.in. problematyki senioralnej i osób bezdomnych.

Cel szczegółowy 5:

Prowadzenie działań zmierzających do wzmocnienia rodzin i ograniczenia wykluczenia społecznego.

MOPS w Sopocie zapewniał sopockim rodzinom wsparcie asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą „Za Życiem”. W 2019 r. opieką asystenta rodziny objęto 33 rodziny i 100 osób w rodzinach. MOPS zapewnił także wsparcie materialne dla 71 rodzin (w tym dożywianie dzieci i młodzieży). 35 dzieci z rodzin wymagających wsparcia skorzystało z wypoczynku letniego i zimowego, w tym 10 dzieci z rodzin objętych wsparciem MOPS w Sopocie uczestniczyło w Kolonii letniej w Milanówce, a 25 dzieci uczestniczyło w kolonii letniej organizowanej przez Stowarzyszenie „Sopocki Dom” w Brachlewie.

MOPS w Sopocie w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Gdyni oraz Centrum Integracji Społecznej w Sopocie organizował działania z zakresu aktywizacji zawodowej, którymi objęto 57 osób. Prowadzono również działania profilaktyczne ukierunkowane na wzrost świadomości zagrożeń, zachowań ryzykownych (ok. 11934 osób) prowadzone przez KMP w Sopocie czy Straż Miejską w Sopocie, które odbywały się w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych publicznych i niepublicznych oraz podczas festynów. Spotkania te obejmowały m.in. tematykę bezpieczeństwa, cyberprzemocy, konsekwencji prawnych, pierwszej pomocy, przemocy, bezpiecznego wypoczynku, radzenia sobie z emocjami. Ponadto sopocki MOPS prowadził w szkołach podstawowych warsztaty „Krótko o przemoc” oraz zajęcia dotyczące problematyki bezdomności.

Cel szczegółowy nr 6:

Doskonalenie kadr pracujących z rodzinami naturalnymi i biologicznymi, wymagającymi wsparcia.

Specjalistyczna kadra, pracująca na co dzień z rodzinami stale podnosi swoje kwalifikacje i poszerza wiedzę zawodową. W okresie sprawozdawczym w szkoleniach wzięło udział 7 osób. Dodatkowo kadra pracująca z rodzinami brała udział w konsultacjach oraz superwizji. Odbyło się 10 spotkań superwizyjnych. Pracownicy brali udział m.in. w szkoleniach przeciwdziałających wypaleniu zawodowemu, z zakresu udzielania pierwszej pomocy, procedury Niebieskiej Karty, przemocy seksualnej ze względu na płeć, które organizowane było przez UNHCR w Warszawie, szkoleniach „SOS dla rodziny” oraz Sympozjum „Jak bezpiecznie wejść w dorosłe życie”.

Szczegółowe informacje dot. powyższych zadań znajdują się w załączniku do sprawozdania.

II. Rozwój Pieczy Zastępczej w Sopocie na lata 2018-2020.

1. Rodzinna piecza zastępcza

MOPS Sopot, będąc organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Sopotu realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W MOPS zadaniami związanymi z rodzinną pieczą zastępczą zajmuje się Dział Pieczy Zastępczej. Według stanu na dzień 31.12.2019 r. w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 64 dzieci (w 45 rodzinach zastępczych na terenie Sopotu i poza Sopotem).

Głównym celem programu rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej jest zapewnienie dzieciom czasowej opieki i wychowania w rodzinnej pieczy zastępczej w przypadkach niemożności sprawowania opieki przez rodziców. Cel główny jest realizowany poprzez cele szczegółowe:

1. Organizacja systemu rodzinnej pieczy zastępczej poprzez pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze.
2. Profesjonalizacja i wspieranie rodzin zastępczych w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
3. Zapewnienie dzieciom przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej wsparcia i pomocy w postaci stabilnego i bezpiecznego środowiska wychowawczego.

Cel szczegółowy 1:

Organizacja systemu rodzinnej pieczy zastępczej poprzez pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze.

W 2019 r. MOPS w Sopocie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, podobnie jak w latach ubiegłych, prowadził intensywne działania w celu pozyskania nowych rodzin zastępczych oraz promowania rodzicielstwa zastępczego. Ukazało się 6 publikacji prasowych w lokalnych mediach, m.in. „Przepisie na Sopot”, „Dzienniku Bałtyckim”, „Panoramie Pomorza”. Na słupach informacyjnych, w instytucjach publicznych oraz w kolejkach Szybkiej Kolei Miejskiej znalazły się plakaty informacyjne, zachęcające do tworzenia rodzin zastępczych. Opracowano również inne materiały promocyjne, uaktualniano informatory oraz prowadzono stronę internetową.

W roku sprawozdawczym do MOPSu w Sopocie zgłosiły się osoby zainteresowane rodzicielstwem zastępczym. W stosunku do jednej osoby rozpoczęto procedurę kwalifikacyjną, również jedna osoba została zakwalifikowana do szkolenia. Przybyły 2 nowe rodziny zastępcze

niezawodowe. Na wysokim poziomie utrzymywał się odsetek dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do wszystkich dzieci umieszczonych w pieczy – ok. 76,4%.

MOPS w Sopocie przyznaje także rodzinom zastępczym spokrewnionym, niezawodowym i zawodowym świadczenia fakultatywne:

- pomoc jednorazową z tytułu przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej – 3 rodzinom,
- dofinansowanie do wypoczynku dla dzieci – 17 rodzinom,
- pomoc na utrzymanie lokalu mieszkalnego – 10 rodzinom,
- dofinansowanie do remontu – 5 rodzinom,
- pomoc z tytułu zdarzenia losowego – 1 rodzinie.

W 2019 r. podwyższono wynagrodzenie zasadnicze rodzinom zastępczym zawodowym o 11%. Jedna rodzina zawodowa została nagrodzona z tytułu 10-lecia pełnienia swojej funkcji.

Cel szczegółowy 2:

Profesjonalizacja i wspieranie rodzin zastępczych w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i rozwoju pieczy zastępczej, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej jest zatrudniany przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Stosownie do powyższej ustawy, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może mieć pod opieką łącznie więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka, warunek ten jest spełniony.

MOPS w Sopocie zatrudnia 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W 2019 r. pod opieką koordynatorów znajdowało się 36 rodzin – standard do 15 rodzin na jednego koordynatora został osiągnięty. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 19 ocen, dotyczących funkcjonowania rodzin zastępczych. Powoływano Zespoły ds. okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w których uczestniczyły rodziny zastępcze, specjaliści DPZ, oraz członkowie innych instytucji (np. szkoły) na bieżąco udzielający porad w zakresie rozwiązywania problemów dot. dzieci. W wyniku pracy Zespołu dokonano 75 opinii na potrzeby sądu.

MOPS w Sopocie zapewnia rodzinom zastępczym możliwość podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności poprzez organizowanie szkoleń specjalistycznych, mających na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych. W 2019 r. odbyło się szkolenie specjalistyczne, w którym wzięło udział 20 osób z zarówno z zawodowych jak i spokrewnionych rodzin zastępczych. Oprócz szkoleń rodziny zastępcze (a także dzieci oraz rodzice biologiczni) mają możliwość skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa: prawnego, psychologicznego lub

pedagogicznego. W roku sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystało 179 osób. Ponadto 11 rodzin zastępczych korzystało z comiesięcznych superwizji.

Cel szczegółowy 3:

Zapewnienie dzieciom przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej wsparcia i pomocy w postaci stabilnego i bezpiecznego środowiska wychowawczego.

Koordinаторы rodzinnej pieczy zastępczej opracowali plany pomocy dziecku we współpracy z rodzinami zastępczymi i asystentami rodziny. W roku sprawozdawczym wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 52 dzieci. Przygotowano 75 planów pomocy dziecku i 75 ocen sytuacji dziecka.

Dzieciom zapewniano dostęp do specjalistycznej pomocy – 37 dzieci objęto pomocą psychologa, udzielono 111 porad psychologicznych. Starano się również stworzyć dzieciom bezpieczne i spokojne warunki do kontaktu z rodzicami biologicznymi; kontakt z rodziną biologiczną utrzymywało 34 dzieci, umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. 29 dzieci skorzystało z zorganizowanego wypoczynku.

Szczegółowe informacje dot. powyższych działań znajdują się w załączniku do sprawozdania.

2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Na terenie Sopotu znajduje się jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza, którą jest Dom Dziecka „Na Wzgórzu”. Dom Dziecka posiada siedzibę przy ul. 23 Marca wraz z filią przy ul. Kościuszki. Jest to placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi. Placówka zapewnia całodobową opiekę dla dzieci okresowo lub całkowicie pozbawionych opieki rodziców oraz podejmuje działania zgodne z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
- realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;

- zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
- zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Dom Dziecka „Na Wzgórzu” dysponuje 30 miejscami, w tym 20 socjalizacyjnymi przy ul. 23 Marca, 8 miejscami socjalizacyjnymi w Filii przy ul. Kościuszki oraz 2 miejscami interwencyjnymi przy ul. 23 Marca.

Głównym celem programu rozwoju instytucjonalnej pieczy zastępczej w Sopocie na lata 2018-2020 jest zapewnienie dzieciom czasowej opieki i wychowania w instytucjonalnej pieczy zastępczej w przypadkach niemożności sprawowania opieki przez rodziców. Cel główny jest realizowany poprzez cele szczegółowe:

1. Osiągnięcie standardów pobytu dzieci w placówce:
  - liczba miejsc w jednej placówce nie więcej niż 14,
  - zabezpieczenie miejsc socjalizacyjnych dla sopockich dzieci.
2. Utrzymanie wysokiego standardu świadczonych usług opiekuńczo-wychowawczych oraz działań wspierających rozwój wychowanków w placówce opiekuńczo-wychowawczej.
3. Zapobieganie wypaleniu zawodowemu, poprzez udzielanie profesjonalnego wsparcia osobom pracującym w systemie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Cel szczegółowy 1:

1. **Osiągnięcie standardów pobytu dzieci w placówce:**
  - **liczba miejsc w jednej placówce nie więcej niż 14,**
  - **zabezpieczenie miejsc socjalizacyjnych dla sopockich dzieci.**

Dom Dziecka „Na Wzgórzu” dba o utrzymanie w placówce standardów opiekuńczo-wychowawczych i zabezpieczenie miejsc socjalizacyjnych dla sopockich dzieci. Dzieci poniżej 10 roku życia są przyjmowane do placówki jedynie w uzasadnionych przypadkach.

W Domu Dziecka „Na Wzgórzu” na ostatni dzień okresu sprawozdawczego przebywało 14 wychowanków, w tym w budynku przy ul. 23 Marca – 7 dzieci, w filii przy ul. Kościuszki – 7 dzieci. W całym okresie sprawozdawczym w ramach miejsc interwencyjnych przebywało 4 dzieci. Łączna liczba wychowanków w ciągłym ruchu wynosiła 21 osób, w tym 17 osób z Sopotu.

Budynek przy ul. 23 Marca przeszedł termomodernizację. Zostanie on w 2020 r. dostosowany do standardu 14 miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Cel szczegółowy 2:

Utrzymanie wysokiego standardu świadczonych usług opiekuńczo-wychowawczych oraz działań wspierających rozwój wychowanków w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Dom Dziecka „Na Wzgórzu” zapewnia swoim wychowankom wsparcie psychologiczne i pedagogiczne. Praca psychologa w placówce skierowana jest przede wszystkim na kontakt indywidualny z dzieckiem. Zajęcia mają na celu wspomaganie rozwoju dziecka w sferze emocjonalnej, poznawczej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dziecka.

W okresie sprawozdawczym prowadzono badania i działania diagnostyczne w celu sformułowania „Diagnozy psychofizycznej dziecka”, które obejmowały analizę rozwoju dziecka, relacje dziecka z osobami znaczącymi i jego najbliższym otoczeniem, przyczyny kryzysu w rodzinie oraz wpływ tego kryzysu na rozwój dziecka, analizę mocnych stron dziecka i jego potrzeb, wnioski i zlecenia co do dalszego postępowania. Natomiast pomoc psychologiczna polegała m.in. na wspieraniu wychowanków w procesie adaptacji do warunków funkcjonowania w placówce, niwelowaniu przeżytych traum, kształtowaniu adekwatnej samooceny, stymulowaniu rozwoju emocjonalno-społecznego, kształtowaniu kompetencji społecznych oraz wielu innych formach wspomagania rozwoju wychowanków i kształtowania ich relacji z innymi.

Oprócz powyższych działań Dom Dziecka podejmował działania w celu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci młodzieży w formie indywidualnych zajęć i rozmów z wychowankami będącymi w grupie ryzyka uzależnień, będącymi ofiarami agresji lub agresorami czy nieradzącymi sobie z napięciami. Prowadzono także obserwacje psychologiczne, organizowano zajęcia ogólnorozwojowe, mające na celu stymulowanie i usprawnianie rozwoju w sferach fizycznej, poznawczej, emocjonalnej i społecznej. Ważnym elementem pracy były rozmowy z rodzicami biologicznymi/zastępczymi dzieci przebywających w placówce.

W ramach koordynacji wsparcia terapeutycznego dzieci przeprowadzono 302 rozmowy psychologiczne, zorganizowano 127 zajęć indywidualnych oraz 75 konsultacje indywidualne.

Jednym z głównych celów oddziaływań w placówce jest wzrost umiejętności społecznych. W tym celu kadra placówki oddziałuje poprzez: trening umiejętności w zakresie samoobsługi, ergoterapię, kulturoterapię, filmoterapię, gry dydaktyczne, sport, elementy coachingu i inne grupowe oraz indywidualne metody pracy.

Oprócz działań w sferze psychologiczno-pedagogicznej wychowankowie Domu Dziecka mieli możliwość wzięcia udziału w wyjazdach wakacyjno-feryjnych. Wychowankowie skorzystali np. z zimowego obozu młodzieżowego w Lewinie (8 osób), letniego obozu młodzieżowego w Lewinie (9 osób), obozu wakacyjnego w Brachlewie (1 osoba) i innych obozów tematycznych.

Dom dziecka „Na Wzgórzu” realizował w okresie sprawozdawczym wiele projektów, angażujących wychowanków w różne aktywności. Łącznie zrealizowano 16 projektów, w ramach których dzieci i młodzież z placówki miały okazję rozwijać talenty plastyczne („Kuznia talentów”), kulinarne, sportowe („Od komputera po stadion – 180 stopni sportu). Placówka podejmowała również projekty mające na celu naukę odpowiedzialności za środowisko („Czysty dom – czyste środowisko”), nabywanie kompetencji społecznych („Wieczory złotego biznesu – gry planszowe”) czy samodzielności („W stronę dorosłości”).

Cel szczegółowy 3:

Zapobieganie wypaleniu zawodowemu, poprzez udzielanie profesjonalnego wsparcia osobom pracującym w systemie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Dom Dziecka „Na Wzgórzu” podejmuje działania na rzecz stałego podnoszenia kompetencji kadry merytorycznej placówki oraz stara się ograniczać negatywne skutki pracy w trudnych warunkach. W okresie sprawozdawczym pracownicy placówki mieli możliwość wzięcia udziału specjalistycznych szkoleniach, konferencjach, a także raz w miesiącu uczestniczyli w superwizji.

Szczegółowe informacje dot. powyższych zadań znajdują się w załączniku do sprawozdania.

III. Usamodzielnienia wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

Osoby, które opuszczają rodzinną lub instytucjonalną pieczę zastępczą zostają objęte pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie realizuje zadania związane z usamodzielnieniem się wychowanków pieczy zastępczej. Są to działania związane z:

- realizacją Indywidualnych Programów Usamodzielnienia,
- udzielaniem wsparcia i świadczeniem pracy socjalnej przez specjalistę pracy socjalnej,
- udzielaniem pomocy psychologicznej (poradnictwo, spotkania terapeutyczne) oraz prawnej,
- zindywidualizowanym wsparciem psychoedukacyjnym,
- prowadzeniem mieszkań chronionych dla usamodzielniających się wychowanków, pomocą w wynajęciu mieszkania,
- pomocą w nabywaniu umiejętności wejścia na rynek pracy.

W 2019 r. realizowano 23 Indywidualne Programy Usamodzielnienia. Specjalistycznym wsparciem objęto:

- psychologicznym: 11 osób
- poradnictwem prawnym: 3 osoby
- pracą socjalną: 20 osób
- interwencją: 9 osób

W wyniku podejmowanych działań sytuacja 7 osób uległa poprawie.

Z pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystały 4 osoby, pozyskano także jedno mieszkanie socjalne. 2 osoby objęto pomocą, mającą na celu nabycie umiejętności wejścia na rynek pracy – udział wychowanków w projekcie Caritas Archidiecezji Gdańskiej i Akademii Kariery.

Szczegółowe informacje dot. powyższych zadań znajdują się w załączniku do sprawozdania.

Załącznik nr 1 – Szczegółowy wykaz wskaźników

WSPIERANIE RODZINY

Cel szczegółowy 1			
Edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.			
Kierunki działań / Sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Wartość wskaźnika w roku 2019
Koordynowanie oraz integracja współpracy lokalnych instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz wspierania rodziny i pieczy zastępczej, w tym stworzenie zakładki na stronie MOPS w Sopocie zbierającej informacje o ofercie wsparcia rodziny.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie Sopockie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu	Liczba instytucji; Liczba spotkań instytucji i organizacji pozarządowych; Liczba podjętych wspólnych inicjatyw Liczba instytucji i organizacji, które przekazały informacje do zamieszczenia na stronie www/zakładce (aktualizowane raz w roku; do końca I kwartału roku)	Liczba spotkań: 8 Liczba osób: 15
Poradnictwo specjalistyczne (rodzinne, psychologiczne, prawne)	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie (w tym Punkt Interwencji Kryzysowej), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie, Punkt Diagnostyczno-Konsultacyjny w Sopocie, placówki wsparcia dziennego	Liczba osób; Liczba konsultacji z podziałem na rodzaj udzielonego wsparcia;	Liczba konsultacji: - rodzinne: 203 - prawne: 117 - psychologiczne: 147
Umożliwienie skorzystania z mediacji	Caritas Archidiecezji Gdańskiej	Liczba osób; Liczba spotkań mediacyjnych	Liczba osób: 0 Liczba spotkań: 0
Rozpoznawanie i profesjonalna ocena zagrożeń dobra dziecka, wzmocnienie roli i funkcji rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie (w tym Punkt Interwencji Kryzysowej), placówki oświatowe na terenie gminy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie, Punkt Diagnostyczno-Konsultacyjny w Sopocie, organizacje pozarządowe	Liczba rodzin;	Ilość rodzin: 883
Prowadzenie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie (w tym Punkt Interwencji Kryzysowej), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie, Punkt Diagnostyczno-Konsultacyjny w Sopocie	Liczba rodzin	Liczba rodzin: 53
Organizowanie spotkań w ramach „Szkoły dla Rodziców”	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie	Liczba rodzin; Liczba spotkań;	Liczba rodzin: 50 Liczba spotkań: 550

Cel Szczegółowy 2:			
Rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie.			
Kierunki działań / Sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Wartość wskaźnika w roku 2019
Tworzenie i prowadzenie grup wsparcia oraz grup edukacyjnych które miałyby na celu podniesienie kompetencji wychowawczych i opiekuńczych rodzin dysfunkcyjnych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, organizacje pozarządowe	Liczba grup / osób; Liczba osób, które podniosły swoje kompetencje;	Liczba grup: 4 Ilość spotkań: 17 Liczba osób: 40

Organizowanie różnorodnych zajęć i imprez okolicznościowych dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia,	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, placówki oświatowe na terenie gminy, organizacje pozarządowe	Liczba zajęć / liczba osób uczestniczących	Liczba zajęć: 175 Liczba osób: 1224
Warsztaty edukacyjne adresowane do dzieci i młodzieży	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, placówki oświatowe na terenie gminy, organizacje pozarządowe	Liczba warsztatów; Liczba osób;	Liczba warsztatów: 55 Liczba osób: 874
Organizacja środowiska lokalnego m.in. praca podwórkowa, organizacja eventów okolicznościowych, festyny – wzmacniających rodziny z dziećmi w zakresie edukacji dotyczącej pielęgnacji więzi rodzinnych, nauki kreatywnego spędzania czasu i budowania relacji między rodzicami a dziećmi, animacja lokalna (w tym animator lokalny/streetworker/lider integracji społecznej), grupy i kluby samopomocowe	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Młodzieżowy Dom Kultury w Sopocie, placówki oświatowe na terenie gminy, organizacje pozarządowe, „Domy Sąsiedzkie”	Liczba wydarzeń / liczba osób uczestniczących Liczba animatorów lokalnych/streetworkerów/liderów integracji społecznej	Liczba wydarzeń: 36 Liczba osób uczestniczących: 3888 Liczba animatorów: 41
Organizowanie zajęć rozwijających różnorakie zainteresowania	Młodzieżowy Dom Kultury w Sopocie, Sopoteka w Sopocie, Biblioteka Sopotka w tym Sopoteka, organizacje pozarządowe	Liczba zajęć / liczba osób uczestniczących	Liczba zajęć: 400 Liczba osób uczestniczących: 8312
Działania środowiskowe kierowane do całej społeczności lokalnej, w tym inicjatywy integracyjne dla rodzin z dziećmi obejmujące edukację społeczną i obywatelską (np. spotkania, konsultacje, debaty społeczne dla mieszkańców, działania edukacyjne, kulturalne, sportowe, ekologiczne czy turystyczne)	Placówki oświatowe, Młodzieżowy Dom Kultury, „Domy Sąsiedzkie”, organizacje pozarządowe	Ilość wydarzeń; Ilość osób;	Ilość wydarzeń: 85 Ilość osób: 4921

Cel szczegółowy 3:

Zapewnienie dzieciom z terenu Sopotu opieki, która gwarantowałaby zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki do prawidłowego rozwoju.

Lp.	Kierunki działań / Sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Wartość wskaźnika w roku 2019
	Organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, Urząd Miasta Sopotu, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	Liczba osób	Liczba osób: 533

Cel szczegółowy 4:

Prowadzenie w placówkach oświatowych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie Sopotu.

Kierunki działań / Sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Wartość wskaźnika w roku 2019
Działania profilaktyczne ukierunkowane na dzieci i młodzież - profilaktyka zachowań ryzykownych i kształtowanie wrażliwości społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba spotkań	Liczba spotkań: 55
Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie – prawna, psychologiczna	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie, Ośrodek Promocji Zdrowia i Profilaktyki Uzależnień w Sopocie	Liczba spotkań	Liczba spotkań: 22

Cel szczegółowy 5: Prowadzenie działań zmierzających do wzmocnienia rodzin i ograniczenia wykluczenia społecznego			
Kierunki działań / Sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Wartość wskaźnika w roku 2019
Organizacja usługi asystenta rodziny, w tym realizacja założeń ustaw – „Za życiem”, „Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba rodzin / osób	Liczba rodzin: 33 Liczba osób: 100
Wsparcie materialne rodzin, w tym zapewnienie dożywiania dzieci i młodzieży	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba rodzin	Liczba rodzin: 71
Organizacja wycieczki letniej i zimowej dla dzieci i młodzieży w czasie wolnym z rodzin wymagających wsparcia	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, Młodzieżowy Dom Kultury w Sopocie, organizacje pozarządowe	Liczba osób	Liczba osób: 35
Prowadzenie działań z zakresu aktywizacji zawodowej i integracji społecznej osób bezrobotnych i wykluczonych społecznie	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni, Centrum Integracji Społecznej w Sopocie, organizacje pozarządowe	Liczba osób	Liczba osób: 57
Organizowanie i rozwój wolontariatu pomocowego	Sopockie Centrum Organizacji Pozarządowych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,	Liczba dzieci/młodzieży; Liczba rodzin; Liczba wolontariuszy;	Liczba dzieci: 3 Liczba rodzin: 3 Liczba wolontariuszy: 3
Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi	Organizacja pozarządowa	Liczba rodzin / liczba dzieci	Liczba rodzin: 5
Prowadzenie działań profilaktycznych ukierunkowanych na wzrost świadomości zagrożeń, zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, Straż Miejska w Sopocie, Komenda Miejska Policji w Sopocie	Liczba osób	Liczba osób: 11934
Zapewnienie wsparcia specjalistów w zakresie wspierania rodziny w formie poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, w formie terapii oraz porad lekarskich m.in. lekarza psychiatry	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba rodzin / osób	Liczba rodzin: 117 Liczba osób: 45
Prowadzenie pogłębionej pracy socjalnej z rodzicami biologicznymi celem umożliwienia powrotu dziecka do rodziny	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba rodzin / osób	Liczba rodzin: 7 Liczba osób: 7

Cel szczegółowy 6: Doskonalenie kadr pracujących z rodzinami naturalnymi i biologicznymi, wymagającymi wsparcia			
Kierunki działań / Sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Wartość wskaźnika w roku 2019
Organizowanie szkoleń oraz dofinansowania do doskonalenia zawodowego pracowników socjalnych, asystentów rodziny, psychologów	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba szkoleń / liczb osób	Liczba szkoleń: 5 Liczba osób: 7
Zapewnienie wsparcia dla kadr pracujących z rodzinami w postaci konsultacji oraz superwizji	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba spotkań / liczba osób	Liczba spotkań: 10 Liczba osób: 7

RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Cel szczegółowy 1: Organizacja systemu rodzinnej pieczy zastępczej poprzez pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze			
Kierunki działań / Sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Wartość wskaźnika w roku 2019
Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego. Zamieszczanie informacji propagujących rodzicielstwo zastępcze w lokalnych mediach, organizowanie akcji informacyjnych (ogłoszenia w prasie, słupy informacyjne, całoroczny baner przy głównej ulicy miasta, plakaty, informatory, happeningi). Prowadzenie strony internetowej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba publikacji prasowych, internetowych, przekazy radiowe, telewizyjne, wydarzenia.	6 publikacji prasowych w lokalnych mediach m.in.: Przepis na Sopot, Dziennik Bałtycki, Panorama Pomorza. Plakaty na słupach informacyjnych miasta, w UM, instytucjach użytku publicznego. Plakaty w kolejkach skm na terenie Trójmiasta. 1 baner uliczny. 3 razy udział w festynach rodzinnych i festynie organizacji pozarządowych. Opracowanie czterech różnego rodzaju materiałów promujących rodzicielstwo zastępcze (parasole, notesy, torby, zakładki do książki) Prowadzenie strony internetowej, uaktualnienie informatorów.
Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych. Nabór niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych: - kwalifikacja wstępna; - analiza sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej kandydatów na rodziców zastępczych - diagnozowanie kandydatów; - szkolenie; - wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba kontaktujących się z MOPS w Sopocie kandydatów zainteresowanych rodzicielstwem zastępczym. Liczba przeprowadzonych procedur kwalifikacyjnych. Liczba osób zakwalifikowanych do szkolenia. Liczba wydanych zaświadczeń kwalifikacyjnych. Liczba nowych rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych.	2 – kandydatów, 1 – procedura, 1 – osoba, 0 – zaświadczeń (zaświadczenie wydał inny powiat) 2 – niezawodowe (ustanowione przez sąd)
Zapewnienie dzieciom pozbawionym opieki rodziców, rodzinnych form pieczy zastępczej. Tworzenie nowych miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba wolnych miejsc w zawodowych rodzinach zastępczych. Odsetek dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w stosunku do wszystkich dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	6 wolnych miejsc 76,4%

<p>Budowanie motywacji rodzin zastępczych m. in. przyznawanie rodzinom zastępczym spokrewnionym, niezawodowym i zawodowym świadczeń fakultatywnych, gratyfikacja finansowa rodzin zawodowych z długoletnim stażem, uroczyste obchody Święta Rodzicielstwa Zastępczego. Wynagrodzenie adekwatne do pełnionej funkcji.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.</p>	<p>Liczba i rodzaj przyznanych rodzinom zastępczym spokrewnionym, niezawodowym i zawodowym świadczeń fakultatywnych. Czasookres pełnienia funkcji rodziny zastępczej.</p>	<p>Pomoc jednorazowa z tyt. przyjęcia dziecka do rodziny- 3 rodziny, dofinansowanie do wypoczynku dla dzieci – 17 rodzin, pomoc z tyt. zdarzenia losowego – 1 rodzina, pomoc na utrzymanie lokalu mieszkalnego – 10 rodzin, dofinansowanie do remontu – 5 rodzin. Podwyższenie wynagrodzenia zasadniczego 9 rodzinom zawodowym średnio o 11%. 1 rodzina zawodowa nagrodzona z tyt. 10- lecia pełnienia funkcji.</p>
---	---	---	---

Cel szczegółowy 2: Profesjonalizacja i wspieranie rodzin zastępczych w pełnieniu funkcji opiekuńczo wychowawczych			
Kierunki działań / Sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik	Wartość wskaźnika w roku 2019
<p>Utrzymanie adekwatnej ilości rodzin zastępczych, przypadających na jednego koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, tj. nie więcej niż 15 rodzin. Zapewnienie odpowiedniej do potrzeb liczby specjalistów: koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, psychologów, pedagogów, prawników</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.</p>	<p>Liczba rodzin zastępczych, objętych wsparciem koordynatora, psychologa, pedagoga, prawnika.</p>	<p>36 rodzin</p>
<p>Ocena funkcjonowania rodzin zastępczych.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.</p>	<p>Liczba przeprowadzonych ocen rodzin zastępczych.</p>	<p>19 ocen</p>
<p>Profesjonalizacja rodzin zastępczych. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób pełniących funkcję rodziny zastępczej. Organizowanie specjalistycznych szkoleń, mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo- wychowawczych. Dostarczanie wiedzy i umiejętności w zakresie opieki i wychowania.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.</p>	<p>Liczba przeprowadzonych szkoleń dla rodzin zastępczych, liczba osób, które wzięły udział w szkoleniu. Wzrost poziomu wiedzy i umiejętności osób pełniących funkcję rodzin zastępczych.</p>	<p>1 szkolenie dla 20 osób</p>
<p>Udzielanie wsparcia i poradnictwa specjalistycznego.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.</p>	<p>Liczba osób korzystających z poradnictwa pedagogicznego, psychologicznego i prawnego.</p>	<p>179 osób</p>
<p>Zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych w zawodowych rodzinach zastępczych (w których umieszczono więcej niż troje dzieci).</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.</p>	<p>Liczba zatrudnionych osób.</p>	<p>0</p>
<p>Organizowanie i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.</p>	<p>Liczba uczestników grup wsparcia. Liczba rodzin zastępczych, które uczestniczyły w grupach wsparcia.</p>	<p>0</p>
<p>Organizowanie pomocy wolontariuszy.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.</p>	<p>Liczba rodzin objętych pomocą wolontariuszy.</p>	<p>0</p>

Zatrudnianie rodzin pomocowych dla rodziny korzystających z wypoczynku.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba zatrudnionych rodzin pomocowych.	0
Organizowanie superwizji dla rodzin zastępczych zawodowych.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba rodzin zastępczych biorących udział w superwizji.	11 rodzin

**Cel szczegółowy 3:
Zapewnienie dzieciom przebywającym w rodzinnej pieczy zastępczej wsparcia i pomocy w postaci stabilnego i bezpiecznego środowiska wychowawczego**

Kierunki działań / Sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik	Wartość wskaźnika w roku 2019
Zapewnienie pomocy dzieciom przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Przygotowanie i realizacja planu pomocy dziecku we współpracy ze specjalistami.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba dzieci objętych wsparciem koordynatorów. Liczba stworzonych planów pomocy dziecku. Liczba dokonanych okresowych ocen sytuacji dziecka.	52 dzieci, 75 planów, 75 ocen
Zapewnianie dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba dzieci objętych wsparciem psychologów i innych specjalistów. Liczba porad psychologicznych.	37 dzieci 111 porad
Stworzenie dzieciom warunków do kontaktów z rodzicami biologicznymi.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba dzieci utrzymujących kontakt z rodzicami biologicznymi.	34 dzieci
Organizowanie pomocy wolontariuszy.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie	Liczba dzieci korzystających z pomocy wolontariuszy.	0
Wskazywanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu. Dofinansowanie do wypoczynku dzieci poza miejscem zamieszkania. Organizowanie czasu wolnego.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie, organizacje pozarządowe	Liczba dzieci korzystających z zorganizowanego wypoczynku i zorganizowanych zajęć.	29 dzieci skorzystało z dofinansowania do wypoczynku.

INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Cel 1			
Osiągnięcie standardów pobytu dzieci w placówce: - liczba miejsc w jednej placówce nie więcej niż 14, - zabezpieczenie miejsc socjalizacyjnych dla sopockich dzieci.			
Kierunki działań / Sposób realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźniki	Wartość wskaźnika w roku 2019
<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie w placówce standardów opiekuńczo-wychowawczych zgodnych z obowiązującymi przepisami. 2. Do 2020 r powstanie nowego mieszkania przy Al. Niepodległości 652-654 dla 8 wychowanków 3. Dostosowanie obecnej placówki przy ul. 23 Marca 16 do standardu 14 miejsc. 4. Zabezpieczenie miejsc socjalizacyjnych dla sopockich dzieci. 5. Kierowanie do placówki dzieci powyżej 10 r.ż. <ol style="list-style-type: none"> 1) Przebudowa placówki przy ul. 23 Marca 16 2) Zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego. 3) Przyjmowanie do placówki dzieci poniżej 10 r.ż. jedynie w uzasadnionych przypadkach. 	Dom Dziecka „Na Wzgórzu”	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba wychowanków w DDz w ruchu ciągłym. ▪ Liczba wychowanków na koniec okresu sprawozdawczego. ▪ Liczba wychowanków poniżej 10 roku życia oraz przyczyna umieszczenia dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej. ▪ Przebudowa placówki przy ul. 23 Marca 16 (termomodernizacja) ▪ Powstanie nowej placówki opiekuńczo – wychowawczej na 8 miejsc. ▪ Przystosowanie placówki do standardu do 14 miejsc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba wychowanków w DDz w ruchu ciągłym (17 +5 interwencja, w tym 1 dziecko przeszło na miejsce socjalizacyjne) ▪ Liczba wychowanków na koniec okresu sprawozdawczego 14 (7+7) ▪ Liczba wychowanków poniżej 10 roku życia oraz przyczyna umieszczenia dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej <p>o dzieci</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodka adopcyjnego <p>7 dzieci wolnych prawnie, wszyscy zgłoszeni do ośrodka adopcyjnego</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Przebudowa placówki przy ul. 23 Marca 16 (termomodernizacja) <p>Planowany termin zakończenia termomodernizacji budynku przy ul. 23 Marca 16 – styczeń 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Przystosowanie placówki do standardu do 14 miejsc <p>Planowane dostosowanie placówki przy ul. 23 Marca 16, min, dostosowanie do standardu 14 miejsc w placówce w roku 2020.</p>
Cel 2			
Utrzymanie wysokiego standardu świadczonych usług opiekuńczo – wychowawczych oraz działań wspierających rozwój wychowanków w placówce opiekuńczo – wychowawczej.			
Kierunki działań / Sposób realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźniki	Wartość wskaźnika w roku 2019
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wsparcie wychowanków psychologiczne i pedagogiczne. 2. Zapewnienie wychowankom wypoczynku letniego i zimowego. 3. Organizacja inicjatyw wspierających rozwój psychospołecznych wychowanków. <ol style="list-style-type: none"> 1) Zajęcia wychowanków z psychologiem. 2) Organizacja wychowankom wypoczynku letniego i zimowego. 3) Organizacja warsztatów i spotkań ze specjalistami wspierających rozwój psychospołeczny. 4) Realizacja projektów wspierających rozwój wychowanków. 	Dom Dziecka „Na Wzgórzu”	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba i rodzaj działań psychologa / ocena wpływ działań na wychowanków ▪ Liczba i rodzaj działań oraz metodyka oddziaływań wychowawczych. ▪ Liczba i rodzaj wyjazdów / inicjatyw wakacyjno-feryjnych. ▪ Liczba i problematyka projektów/warsztatów/spotkań realizowanych w Domu Dziecka „Na Wzgórzu” w Sopocie wspierających rozwój psychofizyczny wychowanków. 	<p>* Liczba i rodzaj działań psychologa / ocena wpływu działań na wychowanków</p> <p>Praca psychologa w placówce skierowana jest przede wszystkim na kontakt indywidualny z dzieckiem. Zajęcia mają na celu wspomaganie rozwoju dziecka w sferze emocjonalnej, poznawczej i społecznej ze szczególnym potrzeb dziecka. Działania psychologa:</p> <p>1. Prowadzone były badania i działania diagnostyczne w celu sformułowania „Diagnozy psychofizycznej dziecka”, która obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Analizę rozwoju dziecka -dane rozwojowe i środowiskowe; -rozwój poznawczy; -rozwój emocjonalno-społeczny; *Relacje dziecka z osobami znaczącymi oraz jego najbliższym otoczeniem -dom rodzinny;

		<p>-środowisko szkolne; -placówka opiekuńczo-wychowawcza; * Przyczyny kryzysu w rodzinie oraz wpływ tego kryzysu na rozwój dziecka * Analizę mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie (opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym, społecznym) * Wnioski i zalecenia - Dalsza praca pedagogiczna z dzieckiem; -Program terapeutyczny; -Praca z rodziną dziecka; -Pracę przygotowującą dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka; - Przygotowanie dziecka do usamodzielnienia</p> <p>2. Udzielano pomocy psychologicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb, m.in.: ☒ wspieranie wychowanków w procesie adaptacji do warunków funkcjonowania w placówce ☒ zajęcia stymulujące funkcjonowanie poznawcze ☒ niwelowanie przeżytych traum ☒ kształtowanie adekwatnej samooceny ☒ niwelowanie lęków i napięć ☒ budowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, stresowych, rozwiązywania konfliktów ☒ stymulowanie rozwoju emocjonalno-społecznego ☒ kształtowanie odpowiednich nawyków i postaw ☒ kształtowanie kompetencji społecznych ☒ rozpoznawanie orientacji zawodowej ☒ zajęcia profilaktyczne (eliminowanie zachowań ryzykownych i niepożądanych, kształtowanie świadomości zagrożeń uzależnieniami itp.) ☒ promowanie zdrowego stylu życia ☒ kształtowanie samoświadomości i inspirowanie do autorefleksji ☒ praca nad poprawą relacji rodzinnych ☒ interweniowanie w sytuacjach kryzysowych (zagrożenie zdrowia, życia dziecka)</p> <p>3. Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień innych problemów dzieci i młodzieży: ☒ rozmowy indywidualne z wychowankami będących w grupie ryzyka uzależnień ☒ zajęcia indywidualne z wychowankami będącymi ofiarami agresji lub agresorami ☒ zajęcia indywidualne z wychowankami radzącymi sobie z napięciami w sposób autodestrukcyjny lub szkodzący otoczeniu</p> <p>5. Obserwacja psychologiczna wychowanków pod kątem umiejętności: wykonawczych, przetwarzania językowego, regulowania emocji, przystosowania poznawczego, umiejętności społecznych.</p> <p>6. Prowadzenie alternatywnych zajęć ogólnorozwojowych indywidualnych i grupowych w oparciu o opracowane diagnozy. Zajęcia te mają na celu</p>
--	--	--

			<p>stymulowanie i usprawnianie rozwoju w sferach fizycznej, poznawczej, emocjonalnej i społecznej. Usprawniana jest motoryka duża, manipulacja, pamięć, mowa czynna oraz bierna, koordynacja wzrokowo-ruchowa, percepcja wzrokowa i słuchowa (psychodrama, relaksacja, bajkoterapia, zajęcia plastyczne, warsztaty psychoedukacyjne).</p> <p>7. Rozmowy z rodzicami biologicznymi/ zastępczymi dzieci przebywających w placówce, spotkaniach z nimi.</p> <p>8. Konsultowanie wychowanków w Poradni Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży oraz Szpitalu Psychiatrycznym.</p> <p>9. Koordinowanie wsparcia terapeutycznego dzieci.</p> <p>Rozmowy psychologiczne- 302 Zajęcia indywidualne 127 Konsultacje indywidualne ze specjalistami pracującymi z dzieckiem – 75 Kontakt indywidualny z rodzicami / opiekunami - 16</p> <p>* Rodzaj działań oraz metodyka oddziaływań wychowawczych. Jednym z głównych celów oddziaływań w placówce jest wzrost umiejętności społecznych. W tym celu kadra placówki oddziałowuje poprzez: trening umiejętności w zakresie samoobsługi (dbałości o higienę osobistą), ergoterapie, kulturoterapię, filmoterapię, biblioterapię, gry dydaktyczne, bajkoterapia, sport, elementy coachingu, grupowe podejmowanie decyzji, praca indywidualna z wychowankiem.</p> <p>* Liczba i rodzaj wyjazdów / inicjatyw wakacyjno-feryjnych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zimowy obóz młodzieżowy w Lewinie (Fundacja Pan Władek) - 8 wychowanków 2. Letni obóz młodzieżowy w Lewinie (Fundacja Pan Władek) -9 wychowanków 3. Obóz wakacyjny w Brachlewie (Świetlica socjoterapeutyczna Sopotki Dom) – 1 osoba 4. Obóz dla dzieci z cukrzycą (odmowa – 1 osoba) 5. Obóz terapeutyczny w Radośnie (Zakątek terapeutyczno – pedagogiczny Jaspik) – 1 osoba 6. Letni Obóz tenisowy w Muszynie – 1 osoba 7. Zimowy Obóz tenisowy w Muszynie – 1 osoba 8. Obóz rekreacyjny w Kołobrzegu – 1 osoba 9. Obóz w Czaplunku – 1 osoba 10. Obóz „You tub” w Olsztynie 1 osoba 11. Obóz kulinarny w Olsztynie – 1 osoba 12. Obóz sportowy w Gniewinie – 1 osoba 13. Obóz piłkarski w Malborku – 1 osoba 14. Obóz paintbolowy w Jarosławcu – 1 osoba
--	--	--	---

			<p>* Liczba i problematyka projektów/warsztatów/spotkań realizowanych w Domu Dziecka „Na Wzgórzu” w Sopocie wspierających rozwój psychofizyczny wychowanków.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konkurs na najlepszego ucznia „Gra o stypendium” Motywowanie do aktywnego udziału w życiu szkolnym oraz świadomego podnoszenia swoich osiągnięć edukacyjnych. 2. „Kącik majsterkowicza” Kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za dom i jego prawidłowe funkcjonowanie. 3. „Stacja KULTURA” Rozwój ogólnokulturalny. Przygotowanie dzieci i młodzieży do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i krytycznego korzystania z masowych środków przekazu. 4. „Kuźnia talentów” Rozwijanie zdolności i talentów w ramach projektu plastycznego. Tworzenie przez dzieci prac plastycznych w oparciu o różne techniki i materiały plastyczne. 5. „W stronę dorosłości” Kształtowanie w wychowankach poczucia odpowiedzialności i samodzielności. 6. Zajęcia kulinarne Nauka przygotowywania różnych potraw oraz rozwijanie zainteresowań, związanych ze sztuką kulinarną. 7. „Czysty dom – czyste środowisko” Kształtowaniu poczucia odpowiedzialności za stan środowiska, zarówno tego najbliższego (domowego) jak i globalnego. 8. „Od komputera po stadion - 180 stopni sportu” Zaangażowanie wychowanków w aktywne spędzanie czasu wolnego poprzez sport. Promowanie prozdrowotnych, społecznych, wychowawczych i edukacyjnych wartości sportu, oraz przeciwdziałanie chorobom cywilizacyjnym 9. DKF Dla prawie dorosłych Zainteresowanie wychowanków kinem, zachęcenie ich do podejmowania dyskusji przy okazji oglądania filmów 10. „Wieczory złotego biznesu - gry planszowe” Nabywanie kompetencji społecznych poprzez aktywność przy udziale gier planszowych. 11. „Czy tu mieszka Żyrafa? – w poszukiwaniu empatii dla siebie i innych” Wychodzenie z ról skryptowych. Długotrwały proces budowania relacji międzyludzkich w oparciu o założenia empatycznej komunikacji. 12. „Współpraca” Nauka poprzez zabawę, pracę w grupie. Wzmacnianie poczucia własnej wartości, rozwijanie umiejętności komunikowania się, wzmacnianie kompetencji interpersonalnych. 13. „Savoir-vivre na co dzień” Przekazanie wiedzy nt zasad savoir – vivre oraz zachęcanie do stosowanie tych zasad w życiu. 14. „Ogródek w doniczkach” Zachęcanie do uprawy roślin doniczkowych. Nabycie podstawowych umiejętności w zakresie
--	--	--	--

			<p>pielęgnacji roślin doniczkowych. Zapoznanie z korzyści posiadania w domu roślin doniczkowych.</p> <p>15. „Sopot w butach” Wzmacnianie więzi poprzez wspólne spędzanie czasu na świeżym powietrzu, na łonie natury. Wdrażanie do aktywnego spędzania czasu wolnego.</p> <p>16. „Zaloguj się do życia” Wspólne spędzanie czasu wolnego w sposób kreatywny, aby zredukować samotnie spędzany czas przy monitorze.</p>
<p>Cel 3 Zapobieganie wypaleniu zawodowemu, poprzez udzielanie profesjonalnego wsparcia osobom pracującym w systemie instytucjonalnej pieczy zastępczej.</p>			
Kierunki działań / Sposób realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźniki	Wartość wskaźnika w roku 2019
<p>1. Stałe zwiększanie kompetencji merytorycznej kadry placówki.</p> <p>2. Skuteczne reagowanie na pojawiające się kryzysy wśród kadry.</p> <p>3. Ograniczenie negatywnych skutków pracy w trudnych warunkach.</p> <p>Organizacja szkoleń wg potrzeb kadry</p>	Dom Dziecka „Na Wzgórzu”	Liczba i problematyka szkoleń / superwizji / warsztatów , którymi została objęta kadra Domu Dziecka „Na Wzgórzu” w Sopocie.	<p>* Liczba i problematyka szkoleń / superwizji / warsztatów, którymi została objęta kadra Domu Dziecka „Na Wzgórzu” w Sopocie.</p> <p>1. Superwizja – po 1 x w m-cu (DDz + Filia)</p> <p>2. Konferencja „Za sterami FASD. Nowe standardy w opiece nad dzieckiem”</p> <p>3. Szkolenie „Specjalista terapii uzależnień” w Polskiej Federacji Społeczności Terapeutycznych w Gdańsku</p> <p>4. Konwersatorium „Wprowadzenie do Brainspotting. Mózg w traumie”</p> <p>5. Konferencja „Dziecko z zaburzeniami neurorozwojowymi – styl przywiązania jako istotny czynnik rozwoju”</p> <p>6. Warsztat „SWR (IFS) – System Wewnętrznej Rodziny. Wprowadzenie do modelu dr R. Schwartz”</p> <p>7. Studium Komunikacji w Edukacji (praca z dziećmi i młodzieżą) w oparciu o Porozumienie bez Przemocy</p>

USAMODZIELNIENIA

Cel: Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej			
Kierunki działań / Sposoby realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik	Wartość wskaźnika w roku 2019
Realizacja Indywidualnych Programów Usamodzielniania.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba realizowanych indywidualnych programów usamodzielniania. Liczba i rodzaj podjętych interwencji (m. in. rozmowy z wychowawcami, szkolnym i pedagogami, pomoc w pozyskaniu mieszkania chronionego, socjalnego).	23 – realizowane programy usamodzielnienia, 9 – podjętych interwencji, 1 – mieszkanie chronione dla 4 osób, 1 – mieszkanie socjalne
Udzielanie wsparcia i świadczenie pracy socjalnej przez specjalistę pracy socjalnej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba osób objętych wsparciem specjalistycznym (psychologicznym, pedagogicznym, prawnym). Liczba osób usamodzielnianych objętych pracą socjalną. Liczba i rodzaj podjętych interwencji. Liczba osób usamodzielnianych, których sytuacja życiowa uległa poprawie w związku z udzielonym wsparciem.	19 osób (wsparcie psychologiczne – 11, pedagogiczne – 5, porady prawne – 3), 20 – praca socjalna, 9 – interwencji, 7 osób, których sytuacja uległa poprawie
Udzielanie pomocy psychologicznej (poradnictwo, spotkania terapeutyczne) oraz prawnej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej i prawnej. Ilość porad psychologicznych i prawnych. Ilość spotkań terapeutycznych.	11 osób/ 26 porad psychologicznych, 3 osoby/ 6 porad prawnych, 2 osoby / 8 spotkań terapeutycznych,
Zindywidualizowane wsparcie psychoedukacyjne, skierowane do wychowanków pieczy zastępczej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba wychowanków korzystających ze wsparcia. Liczba spotkań wychowanka z pracownikiem socjalnym i psychologiem.	29 osób – wsparcie, 262 spotkania z wychowankami, 34 spotkania z psychologiem,
Prowadzenie mieszkania chronionego dla usamodzielnianych wychowanków, pomoc w wynajęciu mieszkania. Pozyskanie mieszkań socjalnych.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie.	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym lub pomocy w wynajęciu mieszkania. Ilość pozyskanych mieszkań w stosunku do liczby oczekujących.	4 – w mieszkaniu chronionym, 1 – pozyskane mieszkanie, 8 – oczekujących na mieszkanie,
Pomoc w nabywaniu umiejętności wejścia na rynek pracy.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Caritas Archidiecezji Gdańskiej	Liczba osób.	2 osoby – projekt - Caritas i Akademia Kariery

